

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. X. Vtrum vnio duarum naturarum in Christo sit facta per gratiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

ratione maternitatis, aliqua non coniungitur Deo substantialiter, nec euechitur ad esse personale diuinum, unde ex eo quod nexus per maternitatem supponatur inferior nexu per gratiam, non sequitur hunc esse inferiorem.

104. Adde, quod nexus vnionis hypostaticae moraliter sit principium gratiae in natura Deo hypostaticae coniunctae; nam conuenienter conditioni istius vnionis, gratia habitualis debito quodam congruentiae debetur naturae Deo vnita; & proinde potest ad illam comparari tamquam morale eius principium.

Obiectio 2. Dices 2. visio beatifica perfectius coniungit Deo; & excludit omnem miseriam.

Resp. Ad prius resp. negatiue. quia solum coniungit Deo tamquam obiecto, & ipsa gratia solum accidentaliter coniungitur personae videnti Deum.

105. Ad aliud dico id non efficere ut sit dignior, quia dignitas & excellentia vnionis non debet spectari ex eo quod tollat, vel non tollat miseriam, sed ex termino & modo quo vnit illi termino. Per vnionem autem hypostaticam humanitas longe excellentiori termino vnitur & modo longe excellentiori, quam homo vnatur gratiae vel visioni beatificae.

Ex obiectione solum sequitur, quod si spectetur haec vnio praecisus omnibus quae illam comitantur, non sit optabilior creaturae, quam status beatificus, quia ex se praecise non ita liberat ab omni miseria, nec est necessaria ut creatura bene sit.

Impugnatur responso. Dices: haec vnio potest communicari naturae irrationali, cui non potest communicari status beatificus, ergo signum est eam esse minus dignam.

Defenditur. Resp. neg. conseq. quia quod visio non possit communicari creaturae irrationali, oritur ex eo quod illa non possit vitali modo Deum possidere, cum sit extra limites obiecti illius, non vero oritur ex maiori perfectione ipsius visionis supra omne aliud donum: cum ergo sit maius conuenire substantialiter cum Deo in vnitate suppositi, quam solum eam possidere per modum obiecti, vnio hypostatica etiam naturae irrationalis est excellentior quam sit vnio cum Deo per visionem beatificam.

106. Vnio hypostatica est maior perfectio, quam visio beatifica. Dices 3. haec vnio est solum modus, qui non habet entitatem separabilem a natura cui inest; ergo est minus excellens quam gratia vel beata visio, quae habent perfectam entitatem supernaturalem.

Obiectio 3. Resp. neg. conseq. quia, non obstante eo quod in argumento sumitur, haec vnio longe est sublimioris ordinis, & habet terminum longe sublimiorem quam sit gratia vel visio beatifica.

Resp. Nota periculum, per, designare causam efficientem, nam haec vnio procedit ex liberali Dei voluntate naturae indebita.

2. Si gratia sumatur pro dono gratuito, haec vnio est maxima gratia, quia est donum omnino

gratuito concessum, nullis precedentibus meritis, estque omnino naturae indebitum, & longe superioris ordinis.

3. Haec vnio non est facta mediante gratia habituali, patet ex dictis art. 6. & dub. 2. art. 7. quod scilicet sit vnio substantialis, qualis esse non posset si gratia habitualis esset nexus duarum naturarum in eodem supposito.

Vult ergo docere S. Thom. quod licet vnio non sit facta mediante gratia habituali & dono aliquo accidentali, sit tamen maxima gratia; unde natura humana dici potest vnita Verbo per gratiam, cum ipse modus vnionis sit excellentissimum donum proveniens ex gratuita Dei voluntate, euechens ipsam naturam humanam ad esse personale diuinum, idque absque eius meritis, ut docet Aug. lib. de praedestinatione sanctorum cap. 15. cum dicit: *ea gratia fit ab initio fides sua homo qui cumque Christianus, quia gratia ille ab initio suo factus est Christus.*

Aduerte quod praeter gratuitam hanc Dei voluntatem & vnionem hypostaticam, ipsa substantia Verbi dici possit gratia vnionis; cum non solum vnio, sed & ipsa substantia sit maximum donum humanitati Christi collatum. Potest similiter Christus dici gratia vnionis, cum etiam ipse sit excellentissimum donum toti generi humano concessum, iuxta illud Ioan. 3. *Sic Deus dilexit mundum ut filium suum unigenitum daret, & Ista. 9. parvulus natus est nobis, & filius datus est nobis.*

D V B I V M I.

Utrum agens naturale possit esse causa efficiens Incarnationis?

Q V A M V I S hoc mysterium ex sola Dei voluntate gratuita sit peractum, & solus Deus reipsa ad illud concurrerit, saltem tamquam causa principalis; nihilominus dubitari potest, num saltem per creaturam fieri potuerit; ita ut creatura tamquam causa principalis potuerit effectiue ad illud concurrere. ad quod

Resp. negatiue, quia hoc mysterium est maxime supernaturale; igitur creatura per virtutem intrinsecam non potest ad illud concurrere tamquam causa principalis.

2. Creatura non solum non potest privare substantiam completam sua suppositualitate, sed nec potest priuatam ponere in alio ut subiecto. Si cui enim esset concessum, praecipue concessum esset angelo, qui tamen viribus naturae id non potest.

Conf. angelus vel alia pura creatura non potest per naturae vires ponere accidens absque omni subiecto; ergo nec potest ponere substantiam completam in alio. Denique si causa naturalis possit esse causa principalis huius mysterij, non apparet ratio cur illud non possit euidenter cognosci ab angelo esse possibile etiam antequam heret; quod communissime negant doctores.

Dixi creaturam non posse tamquam causam principalem concurrere ad hoc mysterium; quia de concursu instrumentali forte aliter est dicendum, scilicet non repugnare quo minus creatura possit assumi tamquam instrumentum Incarnationis.

Utrum

Ut autem reipsa aliqua natura ita concurreret, dubitari potest, & 1. de B. Virgine. Sed verus est non concurrere; quia ex Patribus & sensu Ecclesie non habemus quod illa alium concurrens præbuerit in hoc mysterio, quam matres communiter præbere solent, & qui sufficit ut dicatur mater Dei, ergo non est quod asseramus, illam instrumentaliter concurrere ad ipsam unionem humanitatis cum Verbo.

2. Dubitari potest de anima Christi respectu coniunctionis earum partium, quæ per nutritionem denovo iungebantur Verbo. Sed etiam de ea idem dicendum est, quia in re facti non suppetit sufficiens ratio allegandi animam Christi sese habuisse peculiari alia ratione, quam se habeat anima in nutritione aliorum hominum.

D V B I V M II.

Utrum intercesserit aliqua dispositio, ut humanitas in mysterio Incarnationis uniretur Verbo?

SUPTONO in corpore præcessisse dispositiones, quæ in alijs solent præcedere ut aptentur unioni sui cum anima, quia per mysterium Incarnationis, nihil est immutatum vel impeditum quoad ea quæ non repugnant unioni hypostaticæ, unde præsens questio de eo non intelligitur; sed humanitas Christi reipsa fuerit per aliquid aliud disposita ad hoc ut Verbo uniretur, & ab eo sustentaretur ad quod,

Resp. & dico nullam similem dispositionem intercessisse.

Prob. 1. ut natura subsistat propria subsistentia, nulla indiget dispositione; igitur neque indiget ut terminetur & subsistat subsistentia Verbi; ergo nulla reipsa intercessit. Secunda consequens prob. non est quod asseramus aliquam dispositionem intercessisse si ex rei natura non sit necessaria, & non sit gravis ratio asserendi; quorum neutrum apparet in præsentis mysterio. Prior verò consequens prob. subsistentia Verbi succedit propriæ subsistentiæ quoad terminationem & officium sustentationis; igitur commodè dici potest, quod quemadmodum natura nullam præexigit dispositionem ut subsistat propria subsistentia, ita nullâ indigeat ut subsistat per diuinam.

Nec obstat, quod propria subsistentia, ut summum sit solum modus, diuina autem differat re à natura humanæ, quia ex eo capite non potest ostendi necessitas præexigendi dispositionis ad hoc ut natura humana terminetur & sustentetur subsistentia Verbi.

Prob. 2. natura humana seipsa per potentiam obedientialem est sufficienter proportionata ut subsistat subsistentia Verbi; ergo non indiget vlla præuia dispositione, quâ aptetur ad unionem sui cum Verbo.

3. Dispositio quæ in præsentis posset assignari cum aliqua probabilitatis specie, esset qualitas quædam realis; at qui omnis talis qualitas secundum naturalem rei exigentiâ supponit rem in suo esse substantiali completam, seu habere ultimum suum complementum, neque in præsentis quidquam vrget ut asseramus illum ordinem interuerti; igitur secundum naturalem rei exigentiâ prius est naturam humanam habere subsistentiam, quam in se recipere vllam qualitatem; & proinde talis qualitas non est constituenda præuia in humanitate, per quam ea disponatur ad unionem sui

cum Verbo, ut fortiaturs subsistentiam.

4. Constat non solum animam vnitam hypostaticè Verbo, sed etiam corpus; igitur etiam pro corpore adstruenda erit dispositio, cum tamen non appareat quanam esse possit. Adde in anima non videri aptiorem posse assignari quam gratiam habitualem, vel habitus supernaturalium virtutum. Hi non possunt aptè assignari, cum ex naturali sua conditione sint principia actionum ad quas inclinant subiectum, & proinde secundum naturalem rerum conditionem supponant subiectum saltem prius natura subsistere. Gratia etiam habitualis planè aliud munus habet, nec vllus est qui asserat eam iuxta naturalem suam existentiam esse dispositionem præuiam ad esse subsistentiæ, igitur gratis in præsentis hoc munus illi assignatur.

Dices negandam consequens, nam in alijs subsistentijs esse subsistentiæ est naturale, ad quod sine dubio non aptè assignatur res supernaturalis per modum dispositionis; nam supernaturalia adueniunt rebus, ut eas eleuent ad ordinem supernaturalem, & in suo ordine constitutas quadam sublimiori ratione perficiant. Adde subsistentiam propriam ut summum tantum esse modum, quæ proinde non opus habeat aliqua dispositione ut naturam terminet; subsistentia verò diuini Verbi est sublimioris ordinis, & res distincta eleuans naturam humanam ad esse personale diuinum, & proinde mirum non est, si humanitas ornatur per gratiam ut ad tantam dignitatem eleuetur.

Resp. hæc non obstat rationi à nobis factæ, quia non ostendunt gratiam posse dici dispositionem ad esse substantiale acquirendum, sed solum quod naturæ assumptæ conuenienter huiusmodi gratia concedatur, & quod gratia habitualis debito cuiusdam congruitatis sequatur unionem hypostaticam.

Conf. connaturalius est ut in natura assumpta præcedat esse substantiale supernaturale quam accidentale; igitur prius natura debuit assumi & sortiri esse diuinum substantiale quam accidentale per gratiam; ergo gratia habitualis fuit dispositio ornans in suo genere naturam assumptam tamquam proprietas moraliter debita animæ Christi ratione unionis hypostaticæ, non verò fuit dispositio præparans humanitatem, ut ea Verbo uniretur. de quo infra rursum erit sermo questione 7.

ARTICVLVS XI.

Utrum unionem Verbi Incarnati aliqua merita præcesserint?

EXPLICATA natura Incarnationis S. Th. præsentis articulo agit de causis eiusdem merito. &

Respondet 1. nulla merita in Christo potuisse præcedere unionem. Cuius ratio est aperta, quod Christus dicat compositum resultans ex vnione personæ Verbi & naturæ humanæ, & proinde non possit concipi ante unionem seu Incarnationem; ex quo conficitur quod nulla eius merita potuerint Incarnationem præcedere. Et quamuis diuinum Verbum fuerit ante Incarnationem, non potuit tamen eam promereri, cum secundum naturam diuinam non sit capax meriti.

Prob. 4.

116.

Impugnatur rationes alleg.

Resp.

117.

Gratia habitualis sequitur unionem hypostaticam, non autem est dispositio ad illam.

118.

Respondet S. Th. tri. bus conclusionibus. 1. Concl. Nulla merita potuerint Incarnationem præcedere. Et in Christo præf. seruitur unionem.

D 2

Respon-